

III

(Vorbereidende handelingen)

EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ

438e PLENAIRE ZITTING OP 26 EN 27 SEPTEMBER 2007

Advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité over het „Groenboek over een efficiëntere tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen in de Europese Unie: beslag op bankrekeningen”

COM(2006) 618 final

(2008/C 10/02)

Op 24 oktober 2006 heeft Europese Commissie, overeenkomstig artikel 262 van het EG-Verdrag, besloten het Europees Economisch en Sociaal Comité te raadplegen over het bovengenoemde voorstel.

De gespecialiseerde afdeling Interne markt, productie en consumptie, die met de voorbereidende werkzaamheden terzake was belast, heeft haar advies op 18 juli 2007 goedgekeurd; rapporteur was de heer PEGADO LIZ.

Tijdens zijn op 26 en 27 september 2007 gehouden 438e zitting (vergadering van 26 september heeft het Europees Economisch en Sociaal Comité het volgende advies uitgebracht, dat met 131 stemmen voor en 1 tegen, bij 6 onthoudingen, werd goedgekeurd.

1. Samenvatting

1.1 Met dit groenboek, en in het verlengde van een reeks initiatieven die de totstandbrenging van een Europese rechtsruimte beogen, wil de Commissie een raadpleging op gang brengen over de eventuele invoering van een communautair rechtsinstrument dat de inning van geldvorderingen in Europa kan verbeteren door ervoor te zorgen dat de banktegoeden van een schuldenaar in om het even welke lidstaat kunnen worden geblokkeerd nog voordat een beslagleggingsbevel is uitgevaardigd.

1.2 Uit dit groenboek, dat niet los kan worden gezien van het bijgevoegde werkdocument ⁽¹⁾ noch van de studie die in opdracht van de Commissie werd uitgevoerd en die hiervoor de basis heeft gelegd, blijkt dat de Commissie een voorstel voor een verordening met een facultatief karakter wil indienen, waarin het rechtskader wordt vastgelegd voor een Europees beslagleggingsbevel in de vorm van conservatoir beslag op banktegoeden, ongeacht de aard van de schuld en de hoedanigheid van de betrokken partijen. Er bestaat echter enige onduidelijkheid over de terminologie die wordt gebruikt om de objectieve en subjectieve reikwijdte van de maatregel af te bakenen en ook de vertaling van het Commissiedocument laat in sommige talen zeer te wensen over.

1.3 Er is geen onderzoek gedaan naar het effect van de voorgestelde maatregel en in de rechtsvergelijking die aan dit groenboek voorafgegaan is zijn slechts 15 van de 27 EU-lidstaten aan bod gekomen. Het Comité deelt weliswaar de zorgen van de Commissie maar is van mening dat onvoldoende is aangetoond dat deze maatregel noodzakelijk is in termen van subsidiariteit en evenredigheid en dat een soortgelijk resultaat niet kan worden behaald door eenvoudigweg een paar bepalingen van de Verordening die bekend staat als „Brussel I” te wijzigen.

⁽¹⁾ SEC(2006) 1341.

1.4 Het Comité ziet er ook de logica niet van in dat de reikwijdte van een dergelijk, nog goed te keuren initiatief wordt beperkt tot het conservatoir beslag op banktegoeden en stelt voor deze mogelijkheid uit te breiden tot andere roerende zaken van de schuldenaar en, met de nodige aanpassingen, tot executoriaal beslag. Het Comité is bovendien van oordeel dat deze maatregel gepaard moet gaan met een initiatief inzake de doorzichtigheid van bankrekeningen, de informatieplicht en de vertrouwelijkheid en bescherming van gegevens.

1.5 Het Comité is het met de Commissie eens dat, als de invoering van een dergelijke maatregel echt noodzakelijk wordt geacht, het meest geschikte instrument hiervoor een verordening met een facultatief karakter is, op grond waarvan de banktegoeden van een schuldenaar ook in andere lidstaten dan de staat waar de schuldenaar woont of waar zijn bedrijf is gevestigd kunnen worden geblokkeerd.

1.6 Met het oog hierop en om naar tevredenheid te voldoen aan de adviesaanvraag van de Commissie formuleert het Comité een aantal gedetailleerde praktische en juridische aanbevelingen ten aanzien van de wijze waarop dit initiatief zijns inziens het beste in het vat wordt gegoten. Deze aanbevelingen betreffen o.m. de bevoegdheid van de rechtbanken, de omstandigheden waarin een beslagleggingsbevel kan worden uitgevaardigd, het maximumbedrag waarop beslag kan worden gelegd en de uitzonderingen daarop, de bescherming van de schuldenaar en van derden die mederekeninghouder zijn van een rekening waarover de rekeninghouders zowel gezamenlijk als ieder afzonderlijk kunnen beschikken, beroepsmogelijkheden en termijnen, de verrekening van de gerechtskosten, plichten en verantwoordelijkheden van de banken waar de tegoeden worden aangehouden, alsook de eventueel toepasselijke bepalingen van het nationaal of internationaal privaatrecht.

2. Inhoud van het groenboek

2.1 Met dit groenboek wil de Commissie een brede raadpleging op gang brengen van de belanghebbenden over de wijze waarop de inning van geldvorderingen in Europa kan worden verbeterd. Met het oog hierop stelt zij voor eventueel een Europees systeem voor „beslag op bankrekeningen” in te voeren.

2.2 De Commissie begint met het opsommen van de bestaande problemen op het gebied van de tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen in civiele procedures in de „Europese civiele rechtsruimte” als gevolg van de huidige versnippering van nationale tenuitvoerleggingsregels. Met name Verordening (EG) 44/2001 (Brussel I) ⁽²⁾ „garandeert niet dat een conservatoire maatregel zoals een eenzijdig verkregen beslag op een bankrekening, in een andere lidstaat dan die waar hij is uitgevaardigd, wordt erkend en uitgevoerd”.

2.3 Volgens de Commissie kan deze tekortkoming de mededinging tussen ondernemingen verstoren, afhankelijk van de mate van doeltreffendheid van de rechtsstelsels van de landen waarin zij actief zijn. Zo kan de goede werking van de interne markt worden belemmerd, waarvoor vereist is dat schuldvorderingen, met name geldvorderingen, overal even efficiënt en snel kunnen worden ingevorderd.

2.4 Daarom stelt de Commissie voor om eventueel „een Europees bevel tot beslaglegging op bankrekeningen in te voeren. Op basis van een dergelijk bevel zou een schuldeiser de betaling van een geldbedrag dat aan hem verschuldigd is of dat door hem wordt gevorderd, kunnen veilig stellen door te verhinderen dat tegoeden die door zijn schuldenaar worden aangehouden op een of meer bankrekeningen in de Europese Unie worden opgevraagd of overgemaakt”. Vervolgens gaat zij, aan de hand van 23 vragen, gedetailleerd in op de vraag hoe een dergelijk Europees systeem eruit zou moeten zien.

3. Achtergrond van dit initiatief

3.1 Dit initiatief maakt terecht deel uit van een reeks maatregelen waarmee de Commissie het lovenswaardige doel nastreeft om een Europese rechtsruimte tot stand te brengen die juridisch draagvlak biedt voor de

⁽²⁾ Verordening (EG) nr. 44/2001 van de Raad van 22 december 2000 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (Brussel I) (PB L 12 de 16.1.2001). Het advies van het EESC ter zake werd opgesteld door de heer Malosse (CES 233/2000 van 1 maart 2000, in PB C 117 van 26.4.2000).

voltooiing van de interne markt ⁽³⁾, met name na de omzetting van de overeenkomst van Brussel in een communautaire verordening ⁽⁴⁾ en van de Verordening betreffende een Europese executoriale titel ⁽⁵⁾.

3.2 De Commissie heeft gelijk wanneer zij constateert dat de uitvoering van rechterlijke beslissingen in de verschillende landen van Europa problemen oplevert en dat de regelgeving dienaangaande verschilt omdat een uniforme Europese executoriale procedure ter zake ontbreekt, met alle gevolgen van dien ⁽⁶⁾. Feit is ook dat deze gevolgen met de recente toetreding van 12 nieuwe lidstaten nog ernstiger zijn geworden. De Commissie onderwerpt haar initiatief in dit groenboek echter niet aan de onvermijdelijke toetsing aan de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid.

3.3 Het is niet gezegd dat hetzelfde resultaat of een resultaat met een soortgelijk effect niet verkregen kan worden door simpelweg een paar onderdelen, met name de artt. 31 en 47, van Verordening „Brussel I” te wijzigen, nl. door de werkingssfeer ervan uit te breiden en het geldende stelsel in stand te houden, hetgeen een stuk eenvoudiger zou zijn geweest ⁽⁷⁾.

⁽³⁾ Een aantal van deze maatregelen:

- Mededeling van de Commissie „Actieplan inzake de verhaalsmogelijkheden van de consument en de beslechting van consumentengeschillen in de interne markt” van 14 februari 1996 [COM(96) 13 final].
- Mededeling van de Commissie „Naar meer doelmatigheid bij het verkrijgen en uitvoeren van rechterlijke beslissingen binnen de Europese Unie” [COM(97) 609 final, PB C 33 van 31.1.1998].
- Groenboek over de consument en zijn verhaalsmogelijkheden en de beslechting van consumentengeschillen in de interne markt [COM(93) 576 final].
- Groenboek betreffende alternatieve wijzen van geschillenbeslechting op het gebied van het burgerlijk recht en het handelsrecht [COM(2002) 196 final van 19.4.2002].
- Aanbeveling van de Commissie van 12 mei 1995 over de betalingstermijnen bij handelstransacties en de mededeling terzake van de Commissie (PB L 127 van 10.6.1995 en PB C 144 van 10.6.1995).
- Richtlijn 98/27/EG van 19 mei 1998 betreffende het doen staken van inbreuken in het raam van de bescherming van de consumentenbelangen (PB L 166 van 11.6.1998).
- Richtlijn 2000/35/EG van 29 juni 2000 betreffende bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransacties (PB L 200 van 8.8.2000).
- Verordening (EG) nr. 44/2001 van de Raad van 22 december 2000 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (Brussel I) (PB L 12 van 16.1.2001). Het advies van het EESC ter zake werd opgesteld door de heer Malosse (CES 233/2000 van 1 maart 2000, PB C 117 van 26.4.2000).
- Verordening (EG) nr. 805/2004 van 21 april 2004 tot invoering van een Europese executoriale titel voor niet-betwiste schuldvorderingen (PB L 143 van 30.4.2004). Het advies van het EESC ter zake werd opgesteld door de heer Ravoet (CESE 1348/2002 van 11 december 2002, PB C 85 van 8.4.2003).
- Verordening (EG) nr. 1206/2001 van de Raad van 28 mei 2001 betreffende de samenwerking tussen de gerechten van de lidstaten op het gebied van bewijsverkriging in burgerlijke en handelszaken (PB L 174 van 27.6.2001). Het advies van het EESC ter zake werd opgesteld door de heer Hernández Bataller (CES 228/2001 van 28 februari 2001, PB C 139 van 11.5.2001).
- Ontwerpprogramma van maatregelen voor de uitvoering van het beginsel van wederzijdse erkenning van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (PB C 12 van 15.1.2001).
- Verordening (EG) nr. 1346/2000 van de Raad van 29 mei 2000 betreffende insolventieprocedures (PB L 160 van 30.6.2000). Het advies van het EESC ter zake werd opgesteld door de heer Ravoet (CES 79/2001 van 26 januari 2001, PB C 75 van 15.3.2000).
- Verordening (EG) nr. 1347/2000 van de Raad van 29 mei 2000 betreffende de bevoegdheid en de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken en inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid voor gemeenschappelijke kinderen, idem. Het advies van het EESC ter zake werd opgesteld door de heer Braghin (CES 940/1999 van 20 oktober 1999, PB C 368 van 20.12.1999).
- Verordening (EG) nr. 1348/2000 van de Raad van 29 mei 2000 inzake de betekening en de kennisgeving in de lidstaten van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken, idem. Het advies van het EESC ter zake werd opgesteld door de heer Hernández Bataller (CES 947/1999 van 21 oktober 1999, PB C 368 van 20.12.1999).
- Beschikking van de Raad van 28 mei 2001 betreffende de oprichting van een Europees justitieel netwerk in burgerlijke en handelszaken (PB L 174 van 27.6.2001). Het advies van het EESC ter zake werd opgesteld door de heer Retureau (CES 227/2001 van 28 februari 2001, PB C 139 van 11.5.2001).
- Verordening (EG) nr. 1896/2006 van de Raad van 12 december 2006 betreffende insolventieprocedures (PB L 399 van 30.12.2006). Het advies van het EESC over het voorstel voor een verordening (COM(2004) 173 final van 19.3.2004) werd opgesteld door de heer Pegado Liz (CESE 133/2005 van 22.2.2005, PB C 221 van 8.9.2005).
- Voorstel voor een verordening tot vaststelling van een Europese procedure voor geringe vorderingen (COM(2005) 87 final van 15.3.2005). Het advies van het EESC ter zake werd opgesteld door de heer Pegado Liz (CESE 243/2006 van 14 februari 2006).

⁽⁴⁾ Verordening (EG) nr. 44/2001 van de Raad van 22 december 2000; het advies van het EESC ter zake werd opgesteld door de heer Malosse (PB C 117 van 26.4.2000).

⁽⁵⁾ Verordening (EG) nr. 805/2004 van 21 april 2004; over het voorstel voor deze verordening (COM(2002) 159 final van 27.8.2002) heeft het EESC op 11 december 2002 advies uitgebracht (CESE 1348/2002, rapporteur: de heer Ravoet (in PB C 85 van 8.4.2003)).

⁽⁶⁾ Met name in haar mededeling „Naar meer doelmatigheid bij het verkrijgen en uitvoeren van rechterlijke beslissingen binnen de Europese Unie” (PB C 33 van 31.1.1998).

⁽⁷⁾ Deze twee artikelen zijn zeer omvangrijk, hetgeen inhoudt dat de te volgen interpretatie in jurisprudentie moet worden gezocht, met name in de zaak Denilauer (vonnis C-125/79 van 21.5.1980, blz. 1553) over art. 31. Aspecten als termijnen, exequatur- mechanismen, de voorwaarden voor de voortgang van een zaak (de noodzaak om „fumus bonus iuris” en „periculum in mora” aan te tonen), de middelen/garanties voor de verdediging en de bedragen waarop beslag kan worden gelegd/vrijstellingen kunnen onderworpen zijn aan de twee bovengenoemde artikelen, waardoor de reikwijdte van de maatregel toeneemt en tegemoetgekomen wordt aan de doelstellingen van het Commissievoorstel.

3.4 De Commissie heeft ook nog geen effectbeoordeling vooraf uitgevoerd, waarbij niet alleen moet worden gekeken naar de 15 lidstaten die al aan bod zijn gekomen in het onderzoek dat ten grondslag heeft gelegen aan dit groenboek⁽⁸⁾ maar naar alle landen die thans lid zijn van de Europese Unie. Dit moet gepaard gaan met een grondige evaluatie van de maatregelen die een beter inzicht in het vermogen van de schuldenaar of een betere toegang tot diens rekeninginformatie beogen te waarborgen, onverminderd een gedegen bescherming van het bankgeheim. Immers, alleen indien al deze factoren worden bekeken, kan een correct oordeel worden geveld over a) de noodzaak, b) de reikwijdte en c) de verantwoording van het initiatief.

4. Algemene opmerkingen

4.1 Het Comité heeft twee soorten opmerkingen bij dit voorstel:

a) algemene opmerkingen over fundamentele kwesties betreffende de aard en de reikwijdte van de regeling; en

b) bijzondere opmerkingen over procedurele kwesties.

4.2 Vooraf: termen en begrippen

4.2.1 Aangezien dit groenboek waarschijnlijk zal resulteren in een rechtsinstrument (hoogst waarschijnlijk een verordening), moeten de termen die worden gebruikt voor de omschrijving van de begrippen die op hun beurt de aard van de toekomstige procedure zullen definiëren, in alle Gemeenschapstalen aan buitengewoon strikte criteria voldoen en in technisch-juridisch opzicht ondubbelzinnig zijn.

4.2.2 Feit is nl. dat in minstens vijf talenversies⁽⁹⁾ een andere en zelfs afwijkende benaming wordt gebruikt voor de door de Commissie beoogde, eventueel in te voeren conservatoire maatregel, hetgeen tot juridische spraakverwarring kan leiden. Gezien de juridische aard van de maatregel moet de Commissie er daarom zo snel mogelijk voor zorgen dat de vertalingen worden aangepast, zodat er geen onduidelijkheid ontstaat als gevolg van een foutieve woordkeuze⁽¹⁰⁾.

⁽⁸⁾ Voor een complete toelichting bij de inhoud van het groenboek: zie niet alleen het werkdokument van de Commissie (SEC(2006) 1341) van 24.10.2006 maar ook studie nr. JAI/A3/2002/02 (versie 18 februari 2004) van Prof. Dr. Burkhard HESS, directeur van het Instituut voor internationaal privaatrecht van de universiteit van Heidelberg, waarvan de tekst is te vinden op: http://europa.eu.int.comm/justice_home/doc_centre/civil/studies/doc_civil_studies_en.htm.

⁽⁹⁾ Althans in de talen die uw rapporteur beheerst; de overige talen kan hij helaas niet beoordelen.

⁽¹⁰⁾ De Engelse term „*attachment*” is zelfs in zijn juridische betekenis dubbelzinnig en kan zowel conservatoir als executoriaal beslag beteken (in het Portugees resp. „*penhora*” en „*arresto*”). Gezien de juridische aard van de beoogde maatregel had men in het Engels beter de term „*arrestment*” of „*freezing order*” gebruikt om onderscheid te maken met „*garnishment*”. Alleen de Italiaanse versie geeft met „*sequestro conservativo*” correct het preventieve en conservatoire karakter van de maatregel weer; het Franse „*saisie*” met als extra uitleg „*delivrée par un tribunal ségeant en réfère*” beantwoordt aan het doel; het Spaanse „*embargo*” lijkt onvoldoende weer te geven van de bedoeling van de maatregel is. **In ieder geval wordt in de Portugese vertaling met het woord „*penhora*” de plank volledig misgeslagen; het gaat hier immers om een „*arresto*”.**

4.2.3 Uit nader onderzoek van de voorgestelde regeling (de noodzaak om „*fumus boni iuris*” en „*periculum in mora*” aan te tonen) en het doel daarvan (het bevriezen of blokkeren van banktegoeden totdat uitspraak is gedaan in een civielrechtelijke zaak betreffende de invordering van geldvorderingen en de uitvoering daarvan — natuurlijk gaat het om civiele of commerciële vorderingen, en niet om vorderingen die voortvloeien uit een strafrechtelijke procedure) lijkt terecht te kunnen worden geconcludeerd dat het om **een maatregel met een voorlopig karakter in de vorm van een conservatoir beslag gaat**.

4.3 Reikwijdte van de maatregel⁽¹¹⁾

4.3.1 Het Comité plaatst ook vraagtekens bij het beperken van de reikwijdte van de conservatoire maatregel tot „bankrekeningen”.

4.3.2 Bij de invordering van geldvorderingen, die noodzakelijkerwijs universeel moet zijn, moet beslag kunnen worden gelegd op alle tegoeden van de schuldenaar, tot het te vorderen bedrag. Een conservatoire maatregel zoals de onderhavige zou immers ook gericht kunnen zijn op andere goederen van de schuldenaar waarop beslag kan worden gelegd, m.i.v. schuldbewijzen, aandelen, obligaties en andere vorderingen en aanspraken op derden en niet alleen op bepaalde tegoeden die bij banken of andere financiële instellingen worden aangehouden. Er is geen reden om aan te nemen dat het buitengewoon ingewikkeld zou zijn om de reikwijdte van de maatregel minstens uit te breiden tot roerende goederen waarvoor geen registratie is vereist en tot schuldvorderingen van de schuldenaar (m.i.v. aandelen, obligaties, huur- en andere inkomsten, vorderingen van derden enz.), m.a.w. roerende goederen die rechtstreeks aan een bankrekening zijn gekoppeld.

4.3.3 Bovendien lijkt het niet gerechtvaardigd de reikwijdte van het communautaire instrument te beperken tot conservatoir (bewaard) beslag op banktegoeden; de reikwijdte ervan kan ook, met de nodige aanpassingen, worden uitgebreid tot executoriaal beslag op deze tegoeden na verkrijging van een executoriale titel. Immers ook op dit vlak kan zich hetzelfde soort problemen voordoen (beslaglegging en verveemding van goederen) dat aanleiding heeft gegeven tot de voorgestelde maatregel.

4.3.4 De Commissie moet dus terdege nagaan en beoordelen of een maatregel die alleen leidt tot conservatoir beslag op de banktegoeden van een schuldenaar wel alle moeite en kosten waard is.

4.4 Wanneer kan om beslaglegging worden verzocht?

4.4.1 Het antwoord op de vraag wanneer om conservatoir beslag kan worden verzocht, ligt, zoals hiervoor omschreven, in de aard der zaak. Volgens goed juridisch gebruik moet op elk moment van de betreffende gerechtelijke procedure, en met name vóór de aanvang van de hoofdprocedure, bij wijze van voorzorgs- en preventieve maatregel, om conservatoir beslag kunnen worden verzocht; juist dan heeft een dergelijke maatregel immers het meeste nut.

⁽¹¹⁾ De reikwijdte dient beperkt te blijven tot civiele en commerciële schulden.

4.4.2 Uiteraard moet rekening worden gehouden met de onmiskenbaar specifieke kenmerken van de regeling, al naar gelang de conservatoire maatregel wordt genomen voordat het vonnis in de hoofdzaak is gewezen of nadat een gunstig vonnis is verkregen, voor of tijdens een tenuitvoerleggingsprocedure, of al naar gelang er al dan niet bij een hogere rechtbank beroep is aangetekend tegen het in eerste instantie gewezen vonnis, of, ten slotte, wanneer de executoriale titel geen kracht van vonnis heeft (brief, promisse, cheque of andere document met executoriale waarde).

4.5 Bevoegdheid van het gerecht

4.5.1 In zekere zin wordt de vraag welke rechter bevoegd is om een beslagverzoek te beoordelen en toe te wijzen eveneens hierboven beantwoord. De rechter die bevoegd is om over een beslagleggingsbevel te beslissen, is de rechter die ook bevoegd is uitspraak te doen over de grond van de zaak, vanaf het moment dat de hoofdprocedure/tenuitvoerlegging is gestart.

4.5.2 Maar **ook** het gerecht van het land waar de bankrekeningen worden aangehouden zou bevoegd moeten zijn, mits het beslag is aangevraagd **voordat** de hoofdprocedure/tenuitvoerlegging is gestart. In dit geval moet er echter op worden toegezien dat zodra de hoofdprocedure is gestart, de verantwoordelijkheid voor het reeds uitgevaardigde conservatoire bevel wordt overgedragen aan de ten principale bevoegde rechtbank, die dit bevel als zodanig, zonder een erkenningsprocedure, moet overnemen, zelfs indien zij tot een ander nationaal rechtsstelsel behoort ⁽¹²⁾.

4.6 Voorwaarden voor het geven van een beslagleggingsbevel

4.6.1 Gezien de aard van de zaak is het noodzakelijk dat aan de **voorwaarden** die de Commissie zeer juist formuleert in par. 3.2 van het groenboek — „*fumus boni iuris*” en „*periculum in mora*” — wordt voldaan. Indien er echter al een uitspraak van de rechter of een andere uitvoerbare titel is, moet alleen „*periculum in mora*” worden aangetoond, ofwel het dringende karakter van het beslagverzoek.

4.6.2 Een andere voorwaarde voor het geven van een beslagleggingsbevel zou kunnen zijn dat de schuldeiser kan aantonen dat hij redelijkerwijs alles in het werk heeft gesteld om de schuldenaar tot vrijwillige betaling van de schuld te doen overgaan, zij het met buitengerechtelijke middelen.

4.6.3 Voor de doeltreffendheid van het beslagleggingsbevel is het van essentieel belang dat de schuldenaar **vooraf** niet wordt **gehoord**. Wél kan worden beslist dat de schuldeiser **een door de rechter vast te stellen zekerheid** stelt, die voldoende is om te beschermen tegen verlies of schade wanneer de maatregel in de hoofdprocedure of in beroep (indien dit geen opschortende werking heeft) nietig zou worden verklaard, op voorwaarde dat de maatregel wordt uitgevaardigd voordat een definitieve uitspraak wordt verkregen.

4.7 Het veilig te stellen bedrag en uitzonderingen

4.7.1 Het krachtens het beslagleggingsbevel veilig te stellen bedrag moet worden beperkt tot het geldbedrag dat kennelijk is

verschuldigd en niet is terugbetaald, inclusief de verschuldigde (contractuele of wettelijke) rente tot het moment waarop het verzoek om beslag wordt ingediend.

4.7.2 Het Comité acht het niet gerechtvaardigd om in de conservatoire fase, die noodzakelijkerwijs een voorlopig karakter heeft, en gezien de verstreckende gevolgen van het blokkeren van banktegoeden, ook nog andere bedragen onder het beslagleggingsbevel te doen vallen, met name verschuldigde rente, honoraria van advocaten, gerechtskosten, bank- en andere kosten.

4.7.3 Het Comité is zich ervan bewust dat de invoering van een regeling als deze voor banken extra kosten met zich mee kan brengen, maar acht het niet gerechtvaardigd dergelijke kosten af te boeken van de door de schuldenaar aangehouden banktegoeden. Het is aan de nationale wetgever om te bepalen hoe de bankkosten worden vergoed en hoe deze worden verhaald op de schuldeisers die van deze procedure gebruik maken. Dergelijke kosten worden in de regel samen met de gerechtskosten aan het eind van de procedure verrekend.

4.7.4 In het communautair instrument moeten ook de parameters worden vastgelegd voor het bepalen van de bedragen die niet vatbaar zijn voor beslag, om de schuldenaar (indien deze een natuurlijk persoon is) de kans te geven in de basisbehoeften van hemzelf en zijn familie te voorzien, hetgeen in gevaar kan worden gebracht door het beslagleggingsbevel.

4.7.5 Nadat het beslag is uitgevoerd moet de bank het gerecht op de hoogte brengen van eventuele omstandigheden die de tenuitvoerlegging van het beslagleggingsbevel kunnen belemmeren en die voortvloeien uit de aard van de rekening(en) van de schuldenaar (lopende rekening, spaarrekening, hypotheekrekening enz.), de aard van de inkomsten of bedragen die erop worden gestort (loon, salaris, honoraria, commissies, huurinkomsten, pensioenen, socialezekerheidsuitkeringen enz.) of de aard van de uitgaven die ten laste komen van deze rekening(en) (woningkrediet, autolening, huur, consumptief krediet, levensonderhoud enz.) overeenkomstig de wet van het land waar de bankrekening wordt aangehouden en voor zover de aard van deze inkomsten en uitgaven bekend is.

4.8 Derdenrekeningen

4.8.1 Het lijkt evenmin gerechtvaardigd de reikwijdte van de conservatoire maatregel uit te breiden tot derdenrekeningen. Wanneer het niet mogelijk is om nauwkeurig vast te stellen welk gedeelte toebehoort aan de schuldenaar, wordt ervan uitgegaan dat de rekeninghouders ieder voor een gelijk deel rechthebbende zijn.

4.8.2 Het is evenmin aanvaardbaar dat op meerdere rekeningen beslag wordt gelegd voor het hetzelfde bedrag, hoewel moet worden toegegeven dat het moeilijk is wanneer het om rekeningen in meerdere lidstaten gaat en een bevoegd gerecht om beslaglegging wordt verzocht, zonder te weten dat hetzelfde verzoek ook elders is ingediend. En dit probleem blijft bestaan totdat alle procedures centraal worden behandeld door de rechtbank die ten principale bevoegd is.

⁽¹²⁾ Zie Arrest Van Uden Maritime B.V. van het Hof van Justitie van 17.11.1998, zaak C-391/95 (Repertorium van de rechtspraak 1998, blz. I-07091).

4.8.3 Het lijkt derhalve verstandig om samen met dit initiatief vast te stellen **welke informatie moet worden verstrekt** over de partij die beslag heeft aangevraagd en over de banken waarop de conservatoire maatregel van toepassing is, alsook over de plicht tot samenwerking tussen de banken en rechtbanken in de verschillende lidstaten, steeds met inachtneming van de wetgeving inzake de bescherming van de privacy, de vertrouwelijkheid van gegevens en het bankgeheim, zoals terecht wordt geconstateerd in het onderzoek dat aan de basis heeft gelegen van het onderhavige groenboek.

4.8.4 Zo kan bijvoorbeeld ook worden vastgesteld dat het bedrag waarop beslag wordt gelegd achteraf, binnen een korte nader te bepalen termijn, wordt verlaagd, zodra de informatie van alle banken (indien het om meer dan één bank gaat) bekend is.

4.9 Bescherming van de schuldenaar

4.9.1 Het is van fundamenteel belang dat de bescherming van de schuldenaar wordt gewaarborgd en dat **hem de middelen worden verstrekt om het beslagleggingsbevel te betwisten** door binnen een redelijke termijn, die minstens 20 dagen moet omvatten, aan te tonen dat:

- a) de schuld niet of gedeeltelijk niet bestaat;
- b) er geen sprake is van „*periculum in mora*”;
- c) het bedrag waarop beslag gelegd is, niet correct is;
- d) de maatregel tot gevolg heeft dat de schuldenaar (indien deze een natuurlijk persoon is) niet meer kan voorzien in de basisbehoeften van hemzelf noch in die van zijn familie.

4.9.2 Met het oog hierop moet de schuldenaar door de bevoegde rechtbank op de hoogte gebracht worden van het feit dat er, nadat de bank toestemming heeft gekregen om beslag te leggen op de bankrekening, een bedrag is geblokkeerd dat groot genoeg is om het kennelijk verschuldigde bedrag te dekken of dat reeds beslag gelegd is op dit bedrag. Ook de bank in kwestie moet de schuldenaar onmiddellijk op de hoogte brengen van het feit dat de rekening is geblokkeerd, overeenkomstig de voorwaarden die zijn vastgesteld door het gerecht.

4.9.3 In het communautaire instrument moeten ook **de rechtsbeschermingsmiddelen en de gronden of redenen voor betwisting/beroep** worden vastgelegd en geharmoniseerd, zodat men er overal in de EU van op aan kan dat gelijke situaties gelijk worden behandeld door een bevoegde rechtbank en dat de beschermingsmiddelen overal dezelfde zijn. Een belangrijke vraag is of het beroep schorsende werking moet hebben of niet en welk gerecht bevoegd is om hierover uitspraak te doen wanneer het gerecht dat het beslagleggingsbevel heeft uitgevaardigd, zich in een ander land bevindt dan het gerecht dat zich over de hoofdprocedure buigt.

4.9.4 Ook moet een **termijn** worden vastgesteld voor het instellen van de hoofdvordering of het aanvragen van de executur-procedure, welke termijn aanvangt op het moment dat de schuldenaar van het beslagleggingsbevel op de hoogte wordt gebracht. Het Comité vindt een termijn van 60 kalenderdagen redelijk, ongeacht het besluit over de voorlopige maatregel.

4.10 Aard van het communautaire instrument

4.10.1 In haar groenboek is de Commissie niet duidelijk over het rechtsinstrument dat zij voor ogen heeft om haar initiatief te realiseren. Gezien de beoogde doelstellingen en om te garanderen dat alle lidstaten op dezelfde manier te werk gaan is een **verordening** volgens het Comité de beste keuze. Deze vorm is overigens ook voor andere, soortgelijke doeleinden in het kader van de Europese rechtsruimte gekozen.

4.10.2 Een andere, maar hiermee nauw verbonden, kwestie is het toepassingsgebied. Indien de maatregel noodzakelijk wordt geacht, kan de Commissie — zoals zij ook bij andere, soortgelijke instrumenten heeft gedaan — de procedure uitsluitend van toepassing verklaren op grensoverschrijdende gevallen en **optioneel** maken voor andere zaken („28e regeling”), zodat schuldeisers de keuze hebben tussen een geharmoniseerd communautair instrument en de mogelijkheid om een beroep te doen op de toepasselijke bepalingen van het internationaal privaatrecht.

4.11 Kosten

Het Comité stelt voor dat de bepalingen van artikel 7 van Verordening (EG) 805/2004, eventueel met de noodzakelijke wijzigingen, ook van toepassing kunnen zijn op de kostenafwikkeling in deze procedure ⁽¹³⁾.

5. Bijzondere opmerkingen

5.1 Wat de louter formele kant van de zaak betreft is het Comité van mening dat de executur-procedure moet worden opgeheven voor beslagleggingsbevelen, ongeacht het bevoegde gerecht.

5.2 Het Comité is ook van mening dat de kennisgeving door het uitvaardigende gerecht van het beslagleggingsbevel aan de bank en de vermoedelijke schuldenaar niet door onnodige formaliteiten moet worden gehinderd, vooropgesteld dat zulks de authenticiteit van de handeling en de identiteit van de schuldenaar niet in gevaar brengt; het Comité is voorts van oordeel dat de bepalingen van Verordening (EG) 1348/2000 hier op hun plaats zijn ⁽¹⁴⁾. De rekeningen waarop beslag mag worden gelegd moeten zo goed mogelijk worden gespecificeerd om te voorkomen dat het beslagleggingsbevel algemene werking heeft.

5.3 Het Comité is tevens van oordeel dat het bevel van het bevoegde gerecht door de bank moet worden uitgevoerd onder de door het gerecht vastgestelde voorwaarden, zonder evenwel iets af te doen aan eventuele lopende, rechtmatige transacties, met name eerder aangegane verbintenissen die door een brief, promesse of cheque zijn gewaarborgd, alsook verplichtingen jegens bevoorrechte schuldeisers als de staat, socialezekerheidsinstaties en werknemers. De bank is hoe dan ook verantwoordelijk voor het saldo van de rekening op de datum van ontvangst van het beslagleggingsbevel en moet ervoor instaan dat de rekening automatisch wordt geblokkeerd op het moment van ontvangst van het bevel, zelfs indien dat buiten kantooruren per e-mail gebeurt; doet zij dat niet, dan wordt zij aansprakelijk gesteld voor de bedragen die eventueel later worden vervreemd.

⁽¹³⁾ Artikel 7 luidt als volgt: „Een beslissing die een uitvoerbare beslissing omvat over het bedrag van de proceskosten, de rentevoeten daaronder begrepen, wordt ook ten aanzien van de kosten als Europese executoriale titel gewaarmerkt, tenzij de schuldenaar, overeenkomstig het recht van de lidstaat van oorsprong, er in de loop van de procedure uitdrukkelijk bezwaar tegen heeft aangetekend dat hij deze kosten moet dragen”.

⁽¹⁴⁾ Verordening (EG) 1348/2000 van 29.5.2000, in PB L 160 van 30.6.2000.

5.4 Het Comité vindt bovendien dat banken de plicht hebben het gerecht, per e-mail of anderszins, onmiddellijk te informeren over de wijze waarop het bevel is uitgevoerd.

5.5 Volgens het Comité moet de rangorde tussen schuldeisers die aanspraak maken op dezelfde bankrekening niet op Europees niveau worden geregeld en is het beter de nationale regelgeving ter zake toe te passen.

5.6 De omzetting van conservatoir beslag in een executeoire maatregel moet volgens het Comité onderworpen zijn aan het

recht van het land dat rechtsbevoegdheid heeft ter zake, overeenkomstig de toepasselijke algemene bepalingen betreffende geschilbeslechting.

5.7 Tot slot vestigt het Comité de aandacht van de Commissie op de noodzaak om alle, voor de goede werking van de onderhavige maatregel onmisbare documenten te laten vertalen, overeenkomstig het bepaalde in artikel 21, lid 2, sub b) van Verordening (EG) nr. 1896/2006 van 12 december 2006.

Brussel, 26 september 2007.

De voorzitter
van het Europees Economisch en Sociaal Comité
D. DIMITRIADIS

Advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité over „Vereenvoudiging van de regelgeving in de machinebouw”

(2008/C 10/03)

Mevrouw Wallström en de heer Verheugen, beiden vice-voorzitter van de Europese Commissie, hebben op 8 januari 2007 het Europees Economisch en Sociaal Comité verzocht een verkennend advies op te stellen over het „Vereenvoudiging van de regelgeving in de machinebouw”.

De gespecialiseerde afdeling Interne markt, productie en consumptie, die met de voorbereidende werkzaamheden was belast, heeft haar advies op 18 juli 2007 goedgekeurd. Rapporteur was de heer Iozia.

Het Europees Economisch en Sociaal Comité heeft tijdens zijn 438e zitting op 26 en 27 september 2007 (vergadering van 26 september) onderstaand advies uitgebracht, dat met 138 stemmen voor en 2 stemmen tegen, bij 3 onthoudingen werd goedgekeurd.

1. Conclusies en aanbevelingen

1.1 De Europese machinebouw is een speerpuntindustrie van Europa en voor de economie van het continent van strategisch belang. In 2006 bedroeg de omzet diverse honderden miljarden euro, afkomstig van ruim 130 000 ondernemingen, die één derde van hun producten exporteren. De machinebouw en elektromechanische sector bieden werk aan meer dan 4 miljoen werknemers in de Unie en staan garant voor een aanzienlijke meerwaarde en een hoog kennisniveau.

1.2 Meer dan andere sectoren kunnen de machinebouw en de elektromechanica ertoe bijdragen dat de doelstellingen van de Lissabonagenda worden verwezenlijkt, en wel door om- en bijscholing, de uitwisseling van ervaringen en goede praktijken, het behoud van het concurrentievermogen op het hoogst mogelijke niveau en het vermogen om wereldmarkten te veroveren.

1.3 Het Comité steunt de initiatieven van de Commissie om het concurrentievermogen van de sector te vergroten en het juridische referentiekader te verbeteren. Dat laatste gebeurt door middel van betere en doelmatiger regelgeving, waarbij wordt uitgegaan van de situatie in de sector, die gekenmerkt wordt door de aanwezigheid van tienduizenden kleine en middelgrote

ondernemingen. Betere wetgeving betekent, ten minste voor deze sector, niet dat er geen wetgeving is, maar het aanbieden van een stabiel en duidelijk kader, waar voorschriften vlot kunnen worden toegepast, met zo laag mogelijke administratieve kosten.

1.4 Het Comité is verheugd dat het deze delicate opdracht van de Commissie heeft gekregen, bedoeld om, met maximale consensus, vast te stellen waar vereenvoudiging van de geldende communautaire wetgeving mogelijk is, in het kielzog van de activiteiten die de wetgevende instanties ertoe hebben aangezet om betere en eenvoudiger wetgeving uit te werken.

1.5 Het Comité stelt vast dat er diverse wetgevingsinitiatieven in uitvoering zijn die voor de sector van belang zijn: de desbetreffende economische, sociale en milieuaspecten dienen op elkaar te worden afgestemd. De verwezenlijking van de interne markt mag niet ten koste gaan van zaken die veel aandacht opeisen, zoals de gezondheid en veiligheid van werknemers, consumenten- en milieubescherming, gelet ook op de doelstellingen van de Lissabonagenda. Volgens het Comité dient er een integrale, gecoördineerde aanpak van de diverse initiatieven te komen.